
Voloncs Attila

A NŐVÉREK A KÚTBA ÖLTÉK MAGUKAT

Reggeli mise után Morró, miközben Kamilla haját simogatta, unásig ismételt tréfái helyett annyit mondott Krizsánnénak, hogy még délelőtt vendégük érkezik. Migdál úgy tett, mintha a lefelé sereglő gyülekezet érdekelné, a férfiak oldalhajójából kilépő egyháztanácsosok tagbaszakadt fiaikkal, ahogyan a főlépcső felé kanyarodva találkoznak a nők és gyerekek szétszórt csapataival, majd a kicsik inkább az oldalsó lépcső felé spriccelnek, mert úgy a régi várfal romjai mögött szaladhatnak le. A legkisebbek lemaradnak, és nagy ívben kikerülnek a megmaradt falszakaszt a faragott kőfejjel, ami állítólag az ördögé.

– Úgy intézem, ne búsulj – halkította le kicsit a hangját Morró, majd a botjával lesöpört egy kavicsot egy réges-régi pestis áldozatainak emlékművéről, sercent és porzott a kő a kövön, az egyenetlen lépcsőkön lepattogott a dombról, s amikor egy halántéket épphogy elkerülve becsapódott a kollektív felé vezető poros földúton, mintha mesebeli falevél hullana egy féltett, tiszta tóba, hirtelen besötétedett. Morró ártatlan mosollyal nézett végig rajtuk: – Potty.

Siettek haza. Ha Bohunka végre megkéri valamelyik lány kezét, akkor feltétlenül lepedőt kell mosni, az se számít, hogy vasárnap van, talán szerencsét is hoz. Miközben Migdál teregetett, megint kiderült, és az udvar levegője egyre inkább olyan lett, mint egy napsütötte csipszes zacskó felforrósodott belsejében, a látóhatár peremén pedig körös-körül tintakék fellegek úsztak, mintha kráterben aludna a világ. A szomszéd Alexandru Micát hallgatott, néha füttyögött hozzá. A lányok májusban már nem hordtak otthon cipőt. Niki a farkát csóválta, és a kavicsokat szagolgatta Migdál lába körül.

Migdálnak jól ment a napirend betartása, pontossága felülmúlta Édesanyáét, és nem bántotta a lelkiismeret, ha hibázott az értelmetlen cselekvések sorában. Kamasz volt már, amikor Édesapa halála után egyre több szentkép került a házba, majd szórakoztató utasítások kezdtek kötődni az év napjaihoz és az élet egyszerű eseményeihez. Számára a bűn pusztasza-
bályszegés volt a játékban, nagyjából annyira bántotta, mint a lángeszű, de

az iskola iránt teljes érdektelenséget mutató Kamillát a rossz jegyek. A húga idén fog érettségizni, és ettől Migdál gyomra összeszorul.

A két drótkötél egyre lassabban himbálódzott a súly alatt, a lepedők közötti sáv hűvös, világító folyosóvá változott, de a fényben hiába fehérül a fehér, amint megszárad, újra mosni kell. Az öblítőszag frissítette, de a félelmet is feltámasztotta, amit a tompa hőség eddig elnyomott. Az nem volt kérdés, hogy melyikük érdekli Bohunkát, és azon sem gondolkodott, vajon követel-e tőle bármit a Kamilla iránti gyengédség, nem kellene-e biztatnia inkább a lányt, aki talán kirepülne már. Szorítani akarta Kamillát, ahogyan az apjuk szorította magához őket, belenyomódtak a nagy hasába, érezték rajta a pálinkát, a többórás zene verejtékszágát, mindez jó volt, és annál is jobb volt, hogy Édesanya kívül volt a karokon.

Megcsörrent a telefon, Édesanya ezúttal lemarad az időjárás-jelentésről, jobban mondván a bemondóról. Mindig a sunyi, lompos férfiak tetszettek neki a tévében, megjegyezte a nevüket, és emlegette őket, amikor közeledett a műsoruk. A lányok nem igazán mondhattak ki férfineveket.

Ha nem volnának a tilalmak, amelyek persze szintén a játék részei, Migdálnak nem kellene itthon varrnia, a boltban dolgozhatna, banánhoz és mézhez jutna pult alatt, színes papírba csomagolt kis karamellákhoz, hallaná az igazi híreket, az üvegajtón át kilátna az útelágazásra, a bicikliző öregekre, buszra várakozókra, tudná, ki merre jár a faluban. Ha Édesanya nem ecsetelte volna sokszor, hogyan zúzza őket izzé-porrá, ha vasárnaponként nagyon keresik a szemközti oldalhajójában a tekinteteket, nemcsak könyvekre tudná költeni az engedélyezett pénzét, bejárna a városba, és kólát inni valakivel, de nem tűrné el, hogy meghívják. Ugyanakkor ezt a tökéletes és cseppfolyós túlvilágot nem vette komolyabban, mint a magányos gyermekek, akik képzeletükben további kalandokat élnek át a kiolvasott regények hőseivel. Valahol megint szalonnát sütöttek.

A kicsi misén is azért voltak, mert Édesanya nem szereti a sok tekintetet. Az apjuk halála előtt mindig a nagyra jártak, de akkoriban minden egészen más volt. A nap ragyogott, vagy teljesen sötét volt. Édesapa játszott, nemcsak a magyarországi néprajzosoknak, de azoknak is, akik nagy kísérettel, sötét autókban jöttek, és prêmes sapkákban medvék és madarak százait mészárolták le. Az erőszak uralkodott. A virág bimbóba szökken és elhervadt. Az elméket nem zavarták össze a szabadság sorvasztó terhei és bonyodalmi. A szerelmes szeretett és továbbállt, mert a nap rövid, és a nap: minden. Persze, lehet, hogy mindez csak Migdál emlékeiben volt ennyire éles, de az bizonyos, hogy Kamilla nem volt ilyen nyugtalan, Édesanya nem

bujkált senki elől, Bohunka nem volt gazdag, és nem járt hozzájuk, a tévé nem mutatott bukaresti tüntetéseket, a fű egyenletesen volt lekasálva.

Nemcsak csipszet, pirított fokhagymás karikát és csokis kiflit is osztogattak a teherautókról azokban a lázas napokban, amikor végül is bebizonyosodott, hogy nincsenek semmiféle terroristák, és gyógyszerek mellett finomságokkal is megsegélyezték az országot. Gajzágó bácsi is, akivel Édesanya az előszobában telefonált, miközben ő a ruhacsipeszeket nyitogatta, és Kamilla mellbimbóira gondolt, szintén akkortájt küldött ötven dollárt és valamennyi forintot, továbbá kifejezte szándékát, hogy nyáron szeretné meglátogatni a rokonokat. Tizenegy évig nem léphetett be az országba, most kéthetente felhívja őket, és olyan dolgokat mond, amiket Édesanya nyilvánvalóan nem ért. Niki megkerülte a lepedőkkel teli kosarat, Migdál lábához dörgölőzött, és az előszobából kihallatszottak Édesanya válasza.

– Igen-igen, Rákóczirol is beszélhetnének ott nálatok... Tyúkokat is, nyulakat is most. Vagy mit mondasz? Államszocialista anyák, hogyne, borzalom – majd a belső szobák felé kiáltott, kisvártatva suttogott valamit Kamillának, aztán csörömpölés hallatszott.

Kamilla vödörrel a kezében kilépett a rézsútosan árnyékos verandára. Először a bokáit érintette a fény, szinte súrolták egymást, mintha kötélén járna. A kezében himbálódzott az üres vödör, hangtalanul siklott le a lépcsőkön, és a fűben is gyors és könnyű, ideges lépésekkel suhant, mintha nem is előre, hanem felfelé rángatná valami a testét, és miközben elhaladt mellett, megeresztett egy fintort, azt is olyan hirtelen, hogy Migdál még látta az összegyűrődő arcot, de rögtön tudta, hogy az már a múlt. Kamilla rég a kútnál volt, és nem figyelt rá. Jó lett volna ott utolérni, megfogni, és mint gyerekkorukban, leteperni, hozzásimulni, megcirógatni és jól összeszorítani, játszani vele, érezni a testét. De őt elkapni évek óta olyan lehetetlen, mint megszámlálni a felszálló buborék színeit: mire elkezdené az ember, már nincs sehol.

És pont ez a mamlasz Bohunka fogja elkapni Kamillát. Persze vallásos, jóban van a pappal, és a kórusban is énekel, nem iszik sokat, és a légynek sem árt. Igaz, társaságban fura dolgokat mond, és néha magában beszél. A forradalom éjjelein ő is a faluba vezető utaknál várta a terroristákat kalasnyikovval a kezében, amíg az élelmesebbek széthordták a kollektívából a traktorokat, a remorkákat és a cséplőgépeket, egynéhány boronát és nem utolsósorban a szép kutyákat. Niki is egy privatizált szuka kölyke, Kamilla kapta a szomszédától három hete, neki mindenki szívesen ajándékoz, őt megszeretni egy pillanat műve.

– Hogyne, tudom, nekünk is volt Dosztojevszkij, a háború... és a béke. A kutat csebernyi, barna vasketrec zárta el, Kamilla csak kalitkának hívta. Így meg úgy zúzlak ízzé-porrá, erre most meg kéthetente jön ez a köpcös, hozza őt Morró, Édesanya meg körbeudvarolja, pedig talán a nevét se tudta, amíg vissza nem kapta a családjától elvett földeket. Morró nélkül azokat sem tudta volna visszaszerezni. Előző nap még nem lehetek benne biztosak, hogy jönni fog, de már készíteni kellett a pörköltet és a salátát, túlélésítve a pudingot, hajnalban le kellett kaszálni az udvart, természetesen Migdálnak.

Ő többnyire csendben tűrt, és szentül hitte, hogy többet lát, mint amennyit Édesanya látni enged. A hűgának minden nehezebb volt: aki nap mint nap megküzd a szabadságáért, az intim viszonyt ápol az elnyomással, és csak akkor tud maradéktalanul büszke lenni az ellenállására, ha meglehetősen egyszerű lélek. Kamilla időnként keményen büntette magát, úgy tűnt, ha egy-egy hirtelen rohammal le is tudja győzni Édesanyát, a nap végén mégis ő a vesztes. A bűnnel azonosította magát, pedig a tiltás jelentette számára a szeretetet. Farsangkor megszökött, és elment a bálba, ott látta Bohunkát palatkai korcsost járni: karjait széttárva szökdécselt, és körbevették a maskarás falusiak, maszkjának lila végű ormánya fel-le lengett pacsulirózsaszínű agyarái között. Néhány éjszakán át Migdál ágyán mozgott a paplan. Csak miután először hozta el hozzájuk Morró, akkor mesélte el, mennyire tetszett neki, ahogyan ez a kövér ember egymaga kiállt és ugrándozott, de egy-szersmind, ahogyan ő mondta, olyan nagyon finoman csavargatta kezét-lábát. Őket felsőbb utasításra senki nem taníthatta meg táncolni, még az apjuk sem, pedig ő híresen szépen tudott. Migdál rettegett a jövőtől.

Kamilla, mert felismerte a lehetőséget egy kis bosszantásra, mintha az időhúzás komolyan ártana Édesanyának, lassan töltött át a vasketrechez láncolt merítövödörből a sajátjába, fényes selyemszálak áradatává változtatva a vizet. A hőség bunkósbotja a kútkávéát verte, remegett tőle a levegő, akár egy réműlt antilop.

– Igen-igen, fo... Für Lajossal főleg, hogyne. Hármas hepehupák, igen-igen. Lassan le kell tegyem, ne haragudj, vendégünk lesz, ne haragudj, le kell tegyem.

Édesanya kilépett a verandára és összeszidta az ettől csak még inkább lelassuló Kamillát. Úgy tűnik, ha megfosztják a víztől, még egy uralkodó is gyorsan porrá válhat. A víz az igazi királynő, mi pedig valamennyien a rabszolgái vagyunk, gondolta Migdál.

Kamilla nagyon lassan bement, és már jöttek is. Mindig eleresztik a nehéz vaskaput, iszonyatosat dörren, hallani az egész szeren. Elöl Morró, narancsforgós zöld kalapjában, büszkén és bicegőn, mint egy perzsa királyi madár, fejét szinte az ég felé fordítva, mert alacsony ember kihúzza magát. Mögötte lemaradva támolygott nehéz lépteivel Bohunka, tán ugyanazon fenség harci elefántja, és időarányosan növekedett köztük a távolság: hosszú az előudvar, Morró már a veranda lépcsőin, Bohunkának még csak kiáltva lehetne köszönni.

Migdál fogta az üres kosarat, és a máris ostoba viccein nevetgélő Morróval együtt bevárta Bohunkát. Nem szeretett a sebes öreg huncut, mélyzöld szeméibe nézni, annál jobban szerette a bácsi feleségét, törekeny és okos asszony volt, egyszer együtt voltak kórházban. Édesanyát mindig zavarba ejti az életerős kis ember, most is, amint kijött a házból, igyekezett párhuzamosan beszélni vele, esetleg csak óbégatni rá, játékosan fenyegetni, úgy bánni vele, mint egy gyermekkel.

Migdál és Édesanya asztalt terítettek a verandán (előbb persze el kellett játszani, hogy nem számítottak az érkezésükre, de úgylis épp ebédelni készültek), Kamilla a vendégekkel együtt leült, Morró kérdezgetni próbálta, de nem válaszolt. Bohunka egyenes derékkel, két kezét a combjain nyugtatva, kifejezéstelen arccal ült, mint a naiv egyiptomi szobrok, és nem szólalt meg, amíg Migdálék meg nem hozták a palóclevest, kevés zöldbabbal és sárgarépával, de felsőbb utasítás szerint annál több hússal, és mellé kis üveg-tálkákban apróra vágott petrezselymet.

– Nagy meleg van – mondta, mintegy röstelkedve, hogy ezt be kell vallani.

– Jaj, hogyne – vágta rá Édesanya –, de jön majd megint a hideg. Még hó is lehet, májusban! Rosszak a légköri viszonyok – és láthatóan boldog volt, hogy ezt közölhette.

Morró idegesen topogott a jó lábával. Migdál hallotta, ahogyan a mellette ülő Kamilla leteszi a kanalat, és nagy levegőt vesz:

– Scipio idejében Egyiptomból még fák árnyékában lehetett Marokkóba vándorolni – mondta csengő hangon, és az arcán táguló erecskéken egy-egy főágból pattant szét a pír, mint a Nílus deltája, vette észre Migdál, még a gyors kiszáradás előtt. – Érted? Fák árnyékában – tette hozzá Kamilla, és egy pillanatra újra lángba borult.

Bohunka udvariasan, változatlan arckifejezéssel meghajolt ültében. Édesanya és Morró egymásra néztek, majd Morró a katonaságról kezdett mesélni, annak kapcsán meg egy szebeni lányról, és csak a negyedórás történet végén derült ki, hogy a lány félig marokkói volt, tehát a felszínen Bohunká-

nak, titokban talán Édesanyának szánt történetet egészen nyíltan Kamillának ajánlja. De Kamilla szokás szerint nem figyelt. Az asztal végén ült, szemben Bohunkával, aki mintha szintén álmodozott volna.

Bolond vagy, mindenki vagy rajtad szórakozik, vagy kellemetlenül érzi magát miattad. Azt hiszed, hogy ez az ember olyan, mint te, hogy megért téged, hogy az együgyűsége mögött páratlan tudást rejteget, hogy szórakoztató és bátor, pedig csak ki kellene nyitnod a szemed, gondolta Migdál. Te meg unalmas és csúnya vagy, olyan vagy, mint Édesanya, gondolta Kamilla. De ez már igazán sok, hogy valaki egy elefánt legyen, gondolta Migdál. Akkor talán indiai, és elvisz majd a hátán Bombay szennyes külvárosába, gondolta Kamilla, habár a faluban is van háza, az is lehet, hogy csak odáig cipel. És ott majd együtt élhettek az Úrban, gondolta Migdál, olyan vagy, mint Édesanya. Te meg irigy vagy és aljas, azt hiszed, nem tudom, hogy esténként a magazinokban, amelyeket Gajzágó bácsi lányai küldtek, paraffinos kézápolásról és egyéb hülyeségekről olvasgatsz, puha ujjakról álmodozol, azt hiszed, úgy kevésbé fogok undorodni tőled, gondolta Kamilla. Migdál szemét elfutották a könnyek.

Kamilla felnézett, Migdál látta, hogy közel sem ilyen gondolatok járnak a fejében. Hiszen minden rendben van, Kamilla az előbb csak hozzá akarta tenni a beszélgetéshez a magáét, tudomására hozott Bohunkának egy egyszerű érdekességet. Nem Bohunka tekintete zavarta meg, Kamilla ilyen, vegyül benne az emelkedettség és az esetlenség, nem lehet szerelmes, csak méltóságteljes és választékos.

A pörköltért, majd a salátás tálakért már csak Migdál ment be, és egy újabb fordulóval hozott még kenyeret. Morró most erőt gyűjtött, Bohunkát kicsit megélnkítette a bor, és ez veszélyes volt: ő is a seregről kezdett mesélni, de ő a flottánál szolgált Mangalia mellett, a tengerpartról beszélt, olyan szavak hagyták el a száját, mint: homok, azúr, matróz, fedélzet, naszádok, törökök, sirályok, végtelen. Ráadásul Édesanya kérdezgette, így a mese hosszan elnyúlt. Ez már igazán sok, Kamilla nem megy sehová, és azzal az üde bátorsággal, ami az asztalhoz visszatérők sajátja, Migdál ellentámadást kezdeményezett: ahogy leült, ujjai ötfelé szaladtak húga vörösesszőke fürtjei között. A boros poharakban vékony csillogássá dermedt a fény. És Bohunka hiába folytatta a badarságokat, hogy az altisztképzőn is elgondolkodott, olyan nagyon tetszett neki a haditengerészet, Kamilla már nem rá mosolygott.

És hogy a veszély tökéletesen elháruljon, szerencsére Morrónak is eszébe jutottak szavak a haditengerészetéről. A pörkölttel a bor is jobban fogyott, az öreg kipirult, és hamarosan ősi jogok, rend és revízió, döntés és bevo-

nulás, Teleki Pál és Antonescu marsall röpködött az asztal felett. A tálak alján már csak zsírfoltok úsztak sűrű, rozsdabarna lében, Niki maradékokkal puffadásig telve Kamilla kegyeit kereste, és még mindig nagyon komoly dolgokról volt szó. Bohunka néha óvatos ellenvetéseket tett, de a szavai értelmét Morró és Édesanya a szokásos módon semmisítették meg: Édesanya ugyanúgy igen-igent mondott rájuk, mint Morró homlokegyenest ellenkező állításaira, és maga az öreg is vidáman topogott a lábával, mindig kettőt. Mire Migdál megérkezett a pudingos tálcaival, Morró már igazán súlyosakat csapott az asztalra kis öklével, hogy zörögtek a tányérok, Édesanya meg mintha ijedtében nem tudta volna, hogyan fejezze ki együttérzését Morró felé augusztus huszonharmadika miatt.

– Nem vered az asztalt, ha nálunk vagy – mondta Kamilla haragosan, miközben tovább vakargatta Niki füle tövét –, tízszer újjászületsz, és akkor se leszel ilyen szép kutya.

Édesanya feljajdult, mert őt a szégyen mindig előbb érte el, mint a düh. De Morró a vállát felhúзва nevetgélt, és védtelenül, nagyon hangsúlyos íriszszel csillogott a szeme, mint a fiatalabb férfiaké a visszautasítást követő pillanatban.

– Hagyjad csak, a tehetséges gyerekek mind gonoszok.

De amint megnyugodott kicsit, azért még szelíden befejezte az előbbi gondolatot:

– Én mindenesetre akkor éreztem magam a legjobban, Horthy idejében.

– Kölyök voltál még – mondta Édesanya is ellágyulva, mintha valóban a kölyök Morrót látná maga előtt egy pillanatra.

– Gyarmatosítás volt végül is – mondta bátortalanul Bohunka. – Leváltották az itteni tisztviselőket, Magyarországról küldtek helyettük másokat. A bevonuláskor lövöldöztek a román lakosságra.

– Igen-igen.

– (Topp-topp.)

A pudingtól már elfáradt a beszélgetés. Niki mozdulatlanul feküdt az asztal alatt, Kamilla a haját fonta, és ostoba mondókákat suttogott maga elé, Édesanya a fű miatt panaszkodott. Morró felajánlotta, hogy ezentúl majd Bohunka lekaszálja. Amaz éppen a lepedőket nézve ábrándozott, bizonytalan tekintettel fordult vissza az asztalhoz, és bólogatott. Kamilla felhorkant, mintha nem tudná elképzelni, ahogyan Bohunka kaszál. Amikor a vendégek felálltak, a veranda korlátjára könyökölt, és sorra kidugdosta a nagylábujját a lécek között – hátat vetett Bohunkának, de Migdálnak is. (A vakítóan fehér válla, a hosszú fülbevalói!) Bohunka úgy közeledett felé, mintha nem akar-

ná megijeszteni, Migdál, mintha csak rendezkedne az asztal körül, közójük lökött egy széket. Bohunka angyali mosollyal toltta félre. Édesanya és Morró elhallgattak a lépcső mellett.

– Lemegyünk este a folyóhoz sétálni?

Kamilla nem rezzent össze, nem lepődött meg, úgy tűnt, teljesen őszintén mosolygott rá Bohunkára. Odakint árnyak kúsztak le a gyümölcsfák törzsén, akárha hirtelen beesteledett volna. A kapu felé menet, immár hozzá lassult bicegéssel Morró védenca vállát veregette. Édesanya örömeiben a virágairól beszélt, végigmutogatta őket. A lányok hátul haladtak.

– Kár, hogy a datolyapálma nem él meg itt – mondta Kamilla –, náluk a hímneműek szolgálatot tesznek a nőneműeknek, ők éltetik a terméseket a végleges érettségig. Virágzaskor, írja Theophrasztosz, egy szárnyas istenség megrázza őket, és a por a nőnemű fára hull. Körülhízelgik a nőnemű fákat, felborzolják a bundájukat. Vannak emberek, akik azt mondják, a jövő század közepén már mi is élvezni fogjuk a datolyapálmák árnyékát.

És rámosolygott Migdálra. Ó, te kis... De hallva, hogy Édesanyáéknál az idén először nyíló illír sáfrányról van szó, Kamilla már Bohunkához intézte szavait:

– A szép Crocus szerelmes volt Smilaxba, a nimfába, aki először hagyta magát, de aztán ráunt, és virággá változtatta a fiút. Így született a sáfrány.

Migdál visszament a verandára. Néha egy-egy fájdalmas eset után tovább sétált, és nem vette észre, hogyan tett meg máris ötven lépést. Negyedóra múlva azon kapta magát, hogy még mindig a történeteket rakja össze. Közben leszedte az asztalt, hozzálátott a mosogatáshoz, Kamilla bejött, majd újra kiment, Édesanya készülődött valahová. Ő csak egy helyre szokott járni, ami tulajdonképpen két helyet jelent: a faluban mindenki tudja, hogy Piri néni kertje kiével szomszédos. Ő is tudja, hogy tudják, a hőséghez képest vastag ruhákat vesz, sötét fejkendőt köt, és esőernyőt keres, előre fél a tekintetektől, felkészül a szégyenre, felkészül arra, hogy zavarban legyen, ha valaki útközben szóba elegyedik vele. Ha beszélni kell, hangosan és áttetszőn fog hazudni, mert a faluban az emberek nemcsak önmaguk, hanem önmaguk szerepeinek eljátszói is. Nemcsak az erdő jó illata, a bódító tehencsordák és egyéb városi képzelgések miatt szoronganak kevesebbet, hanem mert csaknem tökéletes átfedésben élnek a maszkjukkal.

Még az első dörgések előtt elindult. Migdálnak meghagyta, hozzon majd be fát, mert ki tudja, milyen hidegek jönnek az esőzések után. Mintha kicsit fellazult volna a rend, pedig az általában akkor is érvényes, ha Édesanya távol van. Niki a territóriumát járta, a szél erősödött. A verandáról látta,

hogy Kamilla a fellebbenő leplek mögött sétál. Odament hozzá, addigra a lány leült a földre.

Kiskorukban a szárítókötelek mellett mindig többölnyi száradó farönk sorakozott. Kamilla egyszer játék közben leugrott a rakás tetejéről, és nyakával az alacsonyabb kötélre esett, fel-le himbálózott, és sehogyan sem tudta lelökni magát. Ha Édesapa nincs a közelben, megfulladt volna. A nyakát így is véresre horzsolta a drót, halványan még ma is látszanak a hegek.

Migdál leült vele szemben, érezte, hogy itt van egy résnyi rés: Kamilla lecsillapodott, észrevette, hogy ez már nem csak játék, és a jó megoldás keskeny ösvényét keresi, pedig nincs túl sok választása. A leplek sorfala két irányba nyitott utat, az egyik a kapu felé, a másik hátra, a fásszín irányába vezetett. Migdál a kapunak háttal ült, a szél az arcáig puffasztotta az egyik lepedőt.

– Sajnálak – mondta. – De azért jobb, ha készülődsz. Estére eláll az eső, és ha nem, holnap úgymint újra itt lesz.

– Miért kellene készülődni? – kérdezte Kamilla

– Mert miután beszéltetek, már csak Édesanya szava kell. De az már azóta megvan, amióta visszakapta a hetven hektárt.

– A pénz tisztára mossa Édesanyát?

– Irigységre tudja vele váltani a megvetést.

– Csak sétálni hívt. Legközelebb téged hív majd el.

– Te is tudod, hogy ez butaság. Nálunk száz évvel ezelőtti viszonyok vannak, és ezt Morró jól elmagyarázta neki.

Kamilla erősen összefonta a karját a térdei között, lesütötte kifelé egyenesen ritkuló, vörössesszőke szemöldöke alatt az orgonalevelet. Egyre sötétebb lett.

– Daphné úgy menekült meg Apollóntól, hogy a lába gyökeret eresztett, és belekapaszkodott a földbe. A bőrét érdes kéreg fedte be, a feje lombbá változott, az ujjaiából gallyak nőttek.

– Nagyon ügyes volt – mondta Migdál, és felállt. – Fát kell hoznom. Szedd le gyorsan a lepedőket, aztán biztos, ami biztos: készülj el, ha nem lesz villany, nehezebb lesz!

– Az apja, Péneiosz segített neki babérfává változni! – kiáltotta utána Kamilla.

Migdál fogott a verandáról két nagy vesszőkosarat, és hátra indult. Dörgött az ég, valahol a kerítésen túl ordítva basztak a rókák. Ha májusban koslatnak, akkor valóban bomlóban a rend. A fásszín előtt elérték az első cseppek, az ajtaját nem csukhatta be, különben bent teljes sötétség lett volna. Átbotorkált néhány forgácson, középre mozgatta a tőkét, megkereste

a jobbik fejszét, a gyalult és lekent nyélnél fogva meglóbálta kicsit. Milyen könnyű egy fejsze. Kiválasztott néhány nagyobb, szárazabb hasábot. Mélyeket lélegzett, szerette a korpaillatot. Odakint a szél: nesz a neszekben, más neszeken túl, zümmögés és zizegés, sipítás, nyöszörgés és kattogás.

A tőkére helyezte az első fát, épp csak hozzáérintette a fejszét, majd felemelte és teljes erővel lesújtott. Sokféle kacatot tartottak a színben: szét-hasadt nagybögőtokokat, egy néhai szekér rozzant alvázát, két kis faparipát, Kamilla viccesre sikerült agyagszobrát a nagy Ovidiusról, egy súlyos körfűrészről, egy gerendán annak rozsdás, kicsorbult fogú pengéit, szakadt kabátokat. A nagyon közelinek tűnő villámok hol testes, kerek, hol pedig reccsenő, hegyes dörgést hallatva a legváratlanabb helyekre pecsételték az árnyékokat.

Már javában zuhogott, amikor az első kosár megtelt, és Migdál a színajtó közelébe húzta. Kamilla gyors volt, kint a szárítókötelek csupaszon remegtek. Hatalmas, ezüst kísértetek suhantak át az udvarról a kertbe. Niki a pajtában vonyított. Milyen lehet Nikinek lenni az esőben? Ha közel visszük a szeméhez az ujjunkat, nem pislog, csak kissé megrándul. Bezárva lenni kutyalelkébe, kutyafejében kutyagondolatokkal, ez vajon milyen érzés lehet?

Nem tudta számba venni az ilyenkor lehetséges kutyagondolatokat, és a második kosár félig sem telt meg, amikor az ázott, büszke és kipirult Kamilla megérkezett. Szeme környékéről a szájára vándorolt át a mosoly. Majdnem elesett a forgácsokon, csupa sár volt a lába. Először a kulcscsontját érintette meg vizes baljával, aztán kissé kapkodva, mintha a nővére mindjárt elmenekülne, kigombolta annak blúzát, és jobb kezének hüvelykujját Migdál bal mellbimbójára helyezte, másik négy ujjával pedig körbesétált a kis mellen, és hosszú, ívelt, karomszerű körmeit mélyen belevájta a bőrébe, olyan nyomot hagyva velük, amelyet a páva, amikor a sárban sétál. Nagyon kicsi nyelve volt. Amikor szétváltak, Migdál visszakarmolt, majd lefelé rántotta, esetleg Kamilla rántotta le őt a forgács és a korpa közé, ezt nem lehetett eldönteni.

Lent, a puha és meleg sötétben megtalálta a tenyér összetéveszthetetlen érzete és szaga is, a mozdulatoknak az a türelmetlensége, az izmoknak, a bőrnek, az arányoknak és a hőnek az a kivételessége, ami csak rá jellemző. Kintről apró cseppek csapódtak be rájuk. Nagy nehezen letépték a ruháikat, Kamilla térdével szétfeszítette a térdét, a combjával becsúszott két combja közé, feje a vállára került, hasa a hasához nyomódott, így teljes felületen találkozott a két egymás felé forduló test, aztán lassan elsiklottak egymáson. Kamilla simogatásában, harapásaiban, karmolásaiban, a csókjaiban a combjai közt volt valami meglepő tudás, valami sátáni mesterkélttség, és Migdál

nevetett ezen, nem tébolyultan, inkább mintha a nevetéssel akarná megtébolyítani magát.

Estefelé, a mályvaszínű ég alatt hazatérő Krizsánnét teljesen elkábította a diadal, álmosan, egykedvűen nézte szétvert virágait, az árkokban megállt vizet. Úgy gondolta, Kamilla már elment, Migdált nem is kereste, nem tűnt fel neki, hogy Niki nem rohan elé. Odabent levette a fejkendőjét, hálásan keresztet vetett egy Szűz Mária-kép előtt. Bekapcsolta a tévét az esti időjárás-jelentés végett, de a kanapén már nagyon nehezek voltak a szempillái, távoli, kellemes dallam hallatszott, utoljára még eszébe jutott, hogy jó lenne inni most egy kis bort, majd kezében a távirányítóval lassan elszenderült. Az alvás rózsza, mondják a perzsák. Valahol megint katonák énekeltek. A TVR1 sunyi meteorológusa szerint a fellegek délnyugat felé haladtak tovább.